Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001919

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 202 від 11.07.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охріменко Наталія Павлівна
2. Nataliia P. Okhrimenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 25-06-2024

Спеціальність за освітою: Дошкільна освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5796

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, буд. 2, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, буд. 2, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.23, 14.23.05

Тема дисертації:

1. Патріотичне виховання дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства у закладах дошкільної освіти

2. Patriotic education of children 6-7 years old by means of artistic local history in preschool education institutions

Реферат/анотація:

1. Актуальність дослідження зумовлюється посиленням засад державної політики у галузі патріотичного виховання. Відповідно до змістової структури патріотичної вихованості дитини 6-7 років (емоційний, когнітивний, діяльнісний компоненти) та з урахуванням чинника художнього краєзнавства у цьому процесі визначено критерії патріотичної вихованості дітей 6-7 років (емоційно-мотиваційний, інформаційно-змістовий, діяльнісно-творчий) та їхні показники. Розроблено програму і методику вивчення патріотичної вихованості дітей 6-7 років з урахуванням художньо-краєзнавчої складової. Виявлено рівні патріотичної вихованості дітей 6-7 років (високий, середній, низький). Розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови патріотичного виховання дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства у закладі дошкільної освіти. До них віднесено: удосконалення теоретико-методичної підготовки вихователів щодо патріотичного виховання старших дошкільників з урахуванням художньо-краєзнавчої складової; забезпечення педагогічної взаємодії ЗДО та сім'ї в оптимізації виховного потенціалу соціокультурного і родинного середовищ у патріотичному вихованні дошкільників та у

використанні культурно-історичної спадщини рідного краю; насичення змісту освітнього процесу ЗДО зразками художньої культури краю; активізація емоційно-ціннісного ставлення дитини 6-7 років до культурно-історичної спадщини рідного краю у контексті виховання її як патріота своєї держави через запровадження програми патріотичного виховання старших дошкільників «Рідний край вивчаю, патріотом зростаю». Експериментальна перевірка педагогічних умов і спеціально дібраних методів здійснювалася через реалізацію комплексної програми патріотичного виховання дітей 6-7 років у закладі дошкільної освіти, яка спрямовувалася на розвивально-виховну роботу з дітьми, консультативно-методичну роботу з педагогами та просвітницько-діяльнісну роботу з батьками. Вона включала форми прямого та опосередкованого художнього краєзнавства щодо участі у ньому всіх учасників і спрямовувалася на забезпечення кожної із визначених вище педагогічних умов патріотичного виховання дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства у ЗДО. Робота з дітьми проводилася у три взаємопов'язаних етапи: емоційно-мотивуючого, розвивального, підсумкового. Поетапне запровадження спеціально дібраних і розроблених форм, методів та засобів сприяло підвищенню рівня патріотичної вихованості дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що в роботі уперше визначено сутність і структуру патріотичної вихованості дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства, що містить емоційний, когнітивний та діяльнісний компоненти; обґрунтовано критерії, показники та рівні патріотичної вихованості дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства; у контексті розкриття виховного потенціалу художнього краєзнавства доведено його вплив на формування патріотизму у дітей 6-7 років; теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено ефективність комплексу педагогічних умов і методів патріотичного виховання дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства; уточнено: основні підходи до патріотичного виховання дошкільників з урахуванням оновленої державної законодавчо-нормативної бази у галузі національно-патріотичного виховання та оновленої нормативної бази дошкільної освіти; тлумачення поняття «художнє краєзнавство» та запропоновано структуру щодо використання його складових у практиці закладів дошкільної освіти; теоретичні підходи до використання засад художнього краєзнавства як засобу патріотичного виховання старших дошкільників в умовах діяльності сучасних ЗДО; набули подальшого розвитку: підходи до вибору форм, методів, прийомів патріотичного виховання дітей 6-7 років на засадах художнього краєзнавства певного регіону України (Чернігівська область); організаційно-методичні аспекти використання засад художнього краєзнавства у роботі з патріотичного виховання старших дошкільників у закладі дошкільної освіти. Практичне значення отриманих результатів полягає в створенні та впровадженні у практику закладів дошкільної освіти системи роботи з реалізації педагогічних умов і методів патріотичного виховання дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства, програми «Рідний край вивчаю, патріотом зростаю» з патріотичного виховання старших дошкільників засобами художнього краєзнавства.

2. The relevance of the study is determined by the strengthening of the foundations of state policy in the field of patriotic education. In accordance with the content structure of patriotic upbringing of a 6-7-year-old child, the criteria of patriotic upbringing of 6-7-year-old children and their indicators were determined. A program and methodology for studying patriotic upbringing of children 6-7 years old was developed, taking into account the artistic and local history component. Discovered the levels of patriotic upbringing of children 6-7 years old were revealed (high, medium, low). Pedagogical conditions for patriotic education of 6-7-year-old children by means of artistic local history in a preschool education institution were developed, theoretically substantiated and experimentally verified. These include: improvement of the theoretical and methodological training of educators regarding the patriotic education of older preschoolers, taking into account the artistic and local history component; ensuring the pedagogical interaction of the child care center and the family in optimizing the educational potential of the socio-cultural and family environment in the patriotic education of preschoolers and in the use of the cultural and historical heritage of the native land; saturation of the content of the educational process of the institution of preschool education with samples of the artistic culture of the region; activation of the emotional and valuable attitude of a 6-7-year-old child to the cultural and historical heritage of his native land in the context of raising him as a patriot of his country through the introduction of the patriotic education program

for older preschoolers "I study my native land, I grow a patriot". Experimental verification of pedagogical conditions and specially selected methods was carried out through the implementation of a comprehensive program of patriotic education of children 6-7 years old in a preschool education institution. The experimental work included forms of direct and indirect artistic local history with regard to the participation of all participants in it. Work with children was carried out in three interrelated stages: emotionally-motivating, developmental, final. The step-by-step introduction of specially selected and developed forms, methods and tools contributed to the achievement of the result of the experimental work - increasing the level of patriotic upbringing of children 6-7 years old by means of artistic local history. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that the essence and structure of patriotic upbringing of 6-7-year-old children was determined for the first time by the means of artistic local history, which contains emotional, cognitive, and activity components; the criteria, indicators and levels of patriotic upbringing of 6-7-year-old children by means of artistic local history are substantiated; in the context of revealing the educational potential of artistic local history, its influence on the formation of patriotism in children aged 6-7 has been proven; the effectiveness of the set of pedagogical conditions and methods of patriotic education of children 6-7 years old by the means of artistic local history is theoretically substantiated, developed and experimentally verified; clarified: the main approaches to patriotic education of preschoolers, taking into account the updated state legislative and regulatory framework in the field of national-patriotic education and the updated regulatory framework of preschool education; interpretation of the concept of "artistic local history" and a proposed structure for the use of its components (decorative and applied art, architectural monuments, traditions, customs, rites, poetic and prose creativity, works of musical and dance art, theater) in the practice of preschool education institutions; theoretical approaches to the use of the principles of artistic local history as a means of patriotic education of older preschoolers in the conditions of modern educational institutions; acquired further development: approaches to the selection of forms, methods, methods of patriotic education of children 6-7 years old on the basis of artistic local history of a certain region of Ukraine (Chernihiv Region); organizational and methodological aspects of using the principles of artistic local history in the work on patriotic education of older preschoolers in a preschool education institution. The practical significance of the obtained results lies in the creation and implementation in the practice of preschool education institutions of a system of work on the implementation of pedagogical conditions and methods of patriotic education of children 6-7 years old by means of artistic local history, the program "I study my native land, I grow into a patriot" on the patriotic education of older preschoolers by means of artistic local history.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Охріменко Н. П. Теоретичні аспекти художнього краєзнавства. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2021. № 4. С. 7–15.
- 2. Охріменко Н. П. Екскурсії як засіб використання засад художнього краєзнавства у закладі дошкільної освіти. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2022. № 2. С. 39–45.
- 3. Охріменко Н. П. Критерії та показники патріотичної вихованості дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства. Молодь і ринок. Дрогобич, 2023. № 11-12 (219-220). С. 127–131.

- 4. Матвієнко С. І., Охріменко Н. П. Сучасні підходи до організації патріотичного виховання дошкільників у закладі дошкільної освіти. Culture, education, literature. 2021. 23 (1). MSBooks Publishing, Winnipeg, Canada. 2021. С. 146–150.
- 5. Охріменко Н. П. Форми організації роботи щодо ознайомлення дошкільників з рідним краєм. Сучасні реалії та перспективи розвитку освіти : матеріали міжн. наук.-практ. конф. (Дніпро, 9 жовтня 2020 р). Дніпро: Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2020. 74 с. С. 32–34.
- 6. Охріменко Н. П. Специфіка виховання інтересу до культури рідного краю у дітей 6-7 років. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації : матеріали Міжн. наук.-практ. інтернет-конф. Переяслав, 2021. Вип. 68. 381 с. С.130–132.
- 7. Охріменко Н. П. Засади художнього краєзнавства у роботі зі старшими дошкільниками. Глухівські наукові читання – 2021. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук : зб. матеріалів XI науково-практичної інтернет-конференції / за заг. ред. А.С. Полякова. Глухів, 2021. 481 с. С. 410–412.
- 8. Охріменко Н. П. Рідний край: до визначення поняття. Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Переяслав, 2022. Вип. 82. 154 с. С. 68–70.
- 9. Охріменко Н. П. Рівні патріотичної вихованості дітей 6-7 років засобами художнього краєзнавства. Розвиток національної свідомості та національної ідентичності особистості у воєнний та повоєнний періоди : зб. матеріалів Міжн. наук.-практ. конф. (29-30 листопада 2023 р. м. Рівне), упоряд. Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова. Рівне, 2023. 176 с. С. 127–131.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матвієнко Світлана Іванівна

2. Svitlana I. Matviyenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7591-1683

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, буд. 2, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вашак Оксана Олексіївна

2. Oxana O. Vashak

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7091-8242

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кульчицький Віталій Йосипович

2. Vitaliy Y. Kulchytskyi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5863-3204

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Криловець Микола Григорович

2. Mykola H. Krylovets

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8322-9606

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, буд. 2, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшенко Тетяна Валеріївна
2. Tetyna V. Lyshenko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3841-5415

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Код за ЄДРПОУ: 02125668

Місцезнаходження: вул. Графська, буд. 2, Ніжин, Ніжинський р-н., 16602, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Лісовець Олег Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Лісовець Олег Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ірина Черевко
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна